– 3 –
Rok 2017

Atrium

Magazín pre kultúru bývania, dizajn a architektúru

atriummagazin.sk, cena 5 €; 190 Kč

AMSTERDAM
Najlepšia stavba Európy

MILÁNO
Vrcholné čísla festivalu

PARÍŽ
Škola bytovej útulnosti

PRAHA
Czech Grand Design

EXTRA
Čalúnenie
Zjednotenie pohodlia a elegancie

ÚCTA A TOLERANCIA

BALEÁRY: Z ÚCTY K HODNOTÁM MINULOSTI SA RODÍ VYHLIADKA SĽUBNEJ BUDÚCNOSTI

9 771336 525000 03

Dizajn pre život

Vízia založená na tradičných remeslách, ich uchovaní, rozvinutí a aplikovaní v biznise, ktorý posilní lokálne komunity a ponúkne zmysluplnú zamestnanosť.

Text: Jana Kumorovitzová/Ústav dizajnu FA STU v Bratislave; Foto: iota

Estetický základ: *háčkované výrobky iota sú ručne zhotovené zo špeciálnych, na mieru vyrobených priadzí.*

Znovuobjavenie tradičných techník i remesiel a snaha o ich uchovanie pre nasledujúce generácie prostredníctvom moderného produktu sú jednou z výrazných charakteristík súčasného dizajnu. Podpora domácej produkcie, tradičných manufaktúr a dielní sa stala akousi novou métou a vyjadrením zmysluplnej orientácie vývoja v rámci presýteného trhu. Nielen technológie, ale aj signifikantné prepojenie s tradíciou a «správny príbeh» tvoria ducha produkcie. Niektoré projekty sa nesnažia iba o zachovanie dedičstva, ale jeho prostredníctvom ponúkajú komplexné riešenie hlbších sociálnych problémov. Dizajn nevnímajú ako cieľ, ale ako nástroj na jeho dosiahnutie.

Jedným z výrazných predstaviteľov tejto skupiny je iniciatíva iota Izraelčanky Shuly Mozes. V roku 2014 založila v Tel Avive spoločnosť zameranú na pomoc sociálne slabým prostredníctvom rozvoja domácej produkcie. Iniciatíva iota sa primárne zameriava na ženy, ktoré z najrozličnejších dôvodov nemôžu opustiť domov a zamestnať sa. Niektoré vôbec nesmú odchádzať zo svojho domova, iné sa starajú o domácnosť a malé deti. Významný podiel majú geografické podmienky, náboženské a kultúrne zvyklosti. Príčiny sa rôznia, no vo väčšine prípadov sa dotýkajú nevzdelaných žien trpiacich pocitom menejcennosti. Iniciatíva iota ich vyhľadáva a snaží sa zmeniť ich bezútešný stav prostredníctvom práce z domova, ktorej základ tvoria tradičné textilné techniky prevedené do moderných produktov. Systematickým zbieraním týchto remeselných

Beduínske ženy zamestnané háčkovaním

postupov a ich výskumom sa vytvára bohatý základ pre následné prepracovanie a etablovanie v novom dizajnérskom jazyku, ktorý reprezentujú rôzne interiérové doplnky. Jednou z takýchto techník je háčkovanie. Jeho posunom do nového kontextu sa vytvára zdroj pre moderné prvky s dôrazom na neobvyklé hmatové štruktúry. Shula Mozes a dizajnérka Tal Zur so svojím tímom učia ženy jednotlivé postupy a prostredníctvom vyrobenej produkcie im dodávajú pocit osobnej sebarealizácie, dôležitosti a zadosťučinenia. Zároveň im pomáhajú aj po finančnej stránke, keď sa ženy stávajú ekonomicky nezávislými a samy dokážu ovplyvniť pomery vo svojej rodine. Hrdosť z vykonanej práce podporuje označovanie každého výrobku menom ženy, ktorá stojí za jeho vznikom.

Portfólio vyrábaných produktov je široké. Okrem kobercov s hodvábnymi strapcami rôznych veľkostí ponúka iota sedacie vankúše na neformálne sedenie, vytvorené základnou háčkovacou technikou krátkeho stĺpika. Povrchová štruktúra sedacích vakov je výraznejšia. Skladá sa zo stoviek nahusto umiestnených «kvetov» vytvárajúcich jedinečnú štruktúru. Rovnakým povrchom disponujú aj stoličky s kovovou alebo drevenou podstavou.

Iným ekvivalentom kovových podstáv stoličiek a lavíc je háčkovaný behúň kopírujúci prevýšenie konštrukcie. Prechádza zo zeme cez sedaciu časť a znova klesá nadol. Vytvára jednoduchý dynamizujúci kompozičný prvok interiéru, a zároveň plynulo prepája jeho jednotlivé súčasti.

Netradičným a hravo pôsobiacim dizajnom je interiérová závesná hojdačka. Drevenému minimalistickému sedeniu dominuje štvorica lán slúžiacich na zavesenie. Ich povrch po celej dĺžke zdobia rôzne háčkované útvary a strapce vytvárajúce jedinečnú snovú atmosféru.

Samotný názov «iota» pochádza pôvodne z latinčiny a označuje výraz «po troške». Reprezentuje filozofiu postupných krokov vedúcich k zdarnému výsledku. Najnovším úspechom je účasť na aprílovom Týždni dizajnu v Miláne – iota sa prezentovala v rámci výberového podujatia Multiplex v Teatro Manzoni. —

Spoločensko-prospešný dizajnérsky podnik iota je postavený na troch základoch: uplatňovaní ručných prác (tradičných remeselných postupov), využívaní prepychových, na mieru vyrábaných priadzí a – predovšetkým – zacielení na sociálny rozmer svojich aktivít. Jeho zakladateľkou je Shula Mozes, ktorá sa v Izraeli venuje aj ďalším podobným aktivitám: okrem ioty vedie dobrovoľnícke filantropické združenie LAMERHAV. Podľa jej vyjadrenia však poskytovanie vzdelávania, mentorstva a pracovných príležitostí v rámci premyslenej schémy iota nemá byť obmedzené len na región Blízkeho východu. Jej princípy sa dajú preniesť aj do rozvinutých oblastí západného sveta v rámci aktivizácie ďalších sociálne znevýhodnených skupín. iota.iotaproject.com

Tal Zur, iota project: *«Naše kolekcie sú založené na jedinečných textilných materiáloch, ktoré sme vyvinuli špeciálne pre túto príležitosť. Samotný dizajn produktov je odvodený z tradičných remeselných postupov háčkovania.»*

VILLEROY & BOCH
Atrium - dom nábytku · Einsteinova 9, 851 03 Bratislava · tel: 02-63451477, 0910 613 993
www.nastol.sk · obchod@nastol.sk

VILLEROY-BOCH.COM